

Inšpektorát životného prostredia Bratislava

Zatiaľ čo rok 2003 bol pre odbor integrovaného povolenia a kontroly Inšpektorátu životného prostredia v Bratislave rokom prípravným a konštituovacia sa, rok 2004 bol už rokom konsolidovaným. Prevádzkovateľom sme do konca roku 2004 poslali (vrátane vysunutého pracoviska v Nitre) 156 výziev na predloženie žiadosti o integrované povolenie. S 11 subjektmi sme uskutočnili predbežné prerokovanie žiadosti. Celkovo sme prijali 40 žiadostí; v 19 prípadoch bolo konanie prerušené a v 11 zastavené. Do konca februára 2005 sme vydali 35 integrovaných povolení, z ktorých 31 nadobudlo právoplatnosť.

V roku 2003 sme výzvy na predloženie žiadosti o integrované povolenie orientovali na všetky známe nové prevádzky, ktorých bolo 17, a predovšetkým na prevádzky v kategórii nakladania s odpadom. Vlni sme výzvy orientovali už len na overenú časť jestvujúcich prevádzok, zahrňujúcich všetky kategórie podľa prílohy č. 1 zákona o IPKZ. Tieto výzvy sme potencionálnym prevádzkovateľom adresovali tak, aby sme najviac žiadostí dostali rovnomerne v rokoch 2005 a 2006. Koncom minulého roka sme začali zasielať výzvy aj pre kategóriu „ostatné prevádzky“, hoci najmä v sektore poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu ešte nie sú úplne známe všetky prevádzky patriace pod zákon o IPKZ.

Priebežne upresňujeme zoznam potenciálnych prevádzok, ktorých sme k 31. decembru minulého roka evidovali spolu 191. Tento údaj sa však, v závislosti od rozhodnutia prevádzkovateľa, môže ešte znížiť v tom prípade, ak sa prevádzkovateľ rozhodne podať jednu žiadosť za celý výrobný areál (napr. Zentiva, a. s., Hlohovec), alebo skutočne, nie deklaratívne, sa preukáže, že do zoznamu kategórií podľa prílohy č. 1 zákona o IPKZ nepatrí.

Možnosti oficiálneho predbežného prerokovania žiadosti podľa zákona o IPKZ prevádzkovatelia pomerne málo využívajú; ako sme uviedli, vlni

ich bolo iba 11. Viac sa spoliehajú na čiastkové konzultácie, ktoré však veľmi rozdeľujú prácu jednotlivých inšpektorov. V hodnotenom období sme na základe požiadaviek prevádzkovateľov vykonali vyše 75 oficiálnych konzultácií a 38 fyzických obhlídkov prevádzok. So všetkými prevádzkovateľmi s väčším počtom prevádzok, ako sú napríklad Slovnaft, a. s., Bratislava, Duslo, a. s., Šaľa, Slovenské elektrárne, a. s., Bratislava, Istrochem, a. s., Bratislava, Zentiva, a. s., Hlohovec, Slovenský hodváb, a. s., Senica, sa uskutočnili osobitné rokovania zamerané na vypracovanie harmonogramu predkladania žiados-

Procesom integrovaného povolenia prešla aj lakovňa spoločnosti Peugeot Citroën v Trnave

ti. Neoficiálnou cestou, najmä telefonickými rozhovormi a výmenou informácií prostredníctvom internetu, sa uskutočnili ďalšie konzultácie. Najviac času, za účasti viacerých pracovníkov odboru a nadriadených orgánov, sme venovali povoleniu prevádzky Lakovne prevádzkovateľa Peugeot Citroën Automobiles Slovakia, s. r. o., Trnava.

Žiadosti o integrované povolenie, ktoré náš odbor integrovaného povolenia a kontroly doteraz prijal, prevádzkovatelia spracovali na rôznej úrovni. V prípade, že neobsahovali predpísané náležitosti podľa zákona o IPKZ a na základe odporúčaného vzoru (Vestník MŽP SR, čiastka 4, r. 2003) vo viacerých bodoch, prerušili sme procesné konanie o integrovanom povolení. Kvalitu predkladaných žiadostí ovplyvňuje včasnosť ich príprav jednotlivými prevádzkovateľmi a využívanie odborného poradenstva oprávnenými osobami.

Medzi najviac sa opakujúce nedostatky predkladaných žiadostí, a tým aj dôvody prerušenia konania, patria najmä tieto:

- neúplná alebo chýbajúca prvotná dokumentácia o prevádzke (projekty a právoplatné kolaudačné rozhodnutia stavieb alebo ich zmeny),

- nevysporiadanie majetkovovlastníckych alebo iných vzťahov k pozemkom, na ktorých sú prevádzky umiestnené,

- nesprávna alebo neaktuálna interpretácia zložkových predpisov v oblasti životného prostredia,

- chýbajúce porovnanie jednotlivých prevádzok s BAT (najlepšími dostupnými technikami), pre ktoré už boli vydané referenčné dokumenty BREF-y,

- nepredkladané opatrenia na hospodárne využívanie energie, zosúladenie s BAT, na znížovanie emisií znečisťujúcich látok s dosahom na okolie prevádzok a iné.

Konanie sme zatiaľ zastavili len v tých prípadoch, keď prevádzkovatelia sami stiahli žiadosť o integrované povolenie, pretože sa rozhodli nepokračovať v činnosti po roku 2007, alebo ich prevádzka je z legislatívneho dôvodu nevyhovujúca vzhľadom na nároky na vy-

soké investičné prostriedky. V naprostej väčšine sa to týkalo prevádzok zneškodňovania odpadu skládkovaním. Náš odbor zatiaľ nedostal žiadosť o integrované povolenie pre prevádzky s nižšou prahovou hodnotou kategórií podľa prílohy č. 1 zákona o IPKZ, hoci zákon o IPKZ takúto možnosť pripúšťa.

Doteraz vydané rozhodnutia o povolení činnosti v prevádzkach sú vo všeobecnosti zhrnutím náročného procesného konania, neraz s veľkým počtom jeho účastníkov a širokým okruhom zainteresovaných orgánov, najmä keď vydaným povolením sa zároveň povoľuje aj stavba alebo zmena stavby. Textová časť rozhodnutia sa obvykle skladá z 30 - 40 strán, niekedy aj viac. Aby prevádzkovatelia jasne pochopili uložené podmienky prevádzkovania, tieto s nimi pred vydaním príslušného rozhodnutia ešte osobitne prerokujeme. Tam, kde rozsah podmienok výrazne obmedzuje činnosť prevádzky, alebo prináša nevyhnutnosť investovania vyššej sumy finančných prostriedkov, sa vývoj v poslednom období prejavuje aj v podaní odvolania proti rozhodnutiu OIPK (k 1. marcu tohto roka boli štyri). Budúcnosť ukáže, či to bude na prospech vecí, lebo snahou nášho odboru je nájsť dohodu, ktorá by za prijateľných ekonomických

nástrojov zabezpečila rozvoj prevádzok.

Prínosom pre integrované povoľovanie je platnosť zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, pretože integrovane, podľa zámerov investorov, posudzuje vplyv prevádzky na okolie ešte pred vypracovaním realizačných projektov výstavby a reaguje na odozvu verejnosti v rámci povinného verejného prerokovania. Pri tých prevádzkach alebo ich zmenách, kde sa nevykonalo posudzovanie podľa tohto zákona, sa prejavuje aj najväčší „stret“ záujmov, povoľovacie procesy sú zložitejšie a predlžujú sa.

Náš odbor integrovaného povoľovania a kontroly v súlade s náplňou práce vypracováva tiež rôzne stano-

viská, z nich najdôležitejšie sú:

- v rámci predbežného rokovania podľa zákona o IPKZ, spolu 11,
- podľa zákona č. 127/1994 Z. z. - 14,
- podľa zákona č. 468/2002 Z. z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu - 2 (Messer Slovnaft, s. r. o.; QUELLE, s. r. o.),
- posudzovanie stavieb pre čerpanie fondu EÚ SAPARD - 2.

Rovnako patričná pozornosť sa sústreďovala na výber vhodných pracovníkov tak, aby sa v súlade s potrebou OIPK stabilizoval ich počet. Podmieňujúcim faktorom je - výška platu.

Plnenie našich náročných a zodpovedných úloh súvi-

sí tiež s potrebou neustáleho rastu odborných vedomostí každého inšpektora OIPK, k čomu prispeli aj školenia a sústredenia za pomoci Slovenskej agentúry životného prostredia a konzultačnej spoločnosti Ramboll.

Nasledujúce obdobie, najmä roky 2005 a 2006, nazaj preveria naše schopnosti, pretože okrem vzrastu počtu žiadostí o integrované povolenie, a s tým spojenej agendy s procesným konaním, budeme vykonávať aj kontrolnú činnosť v tých prevádzkach, ktorým sme integrované povolenie už vydali. Predpokladáme, že niektoré nové úlohy vyplynú pre nás aj z pripravovanej novely zákona o IPKZ

Ing. Andrej Verčimák
vedúci odboru

Vysunuté pracovisko Nitra

Činnosť vysunutého pracoviska Inšpektorátu životného prostredia Bratislava v Nitre sa začala 1. januára minulého roka s tromi pracovníkmi, ktorých počet sa vzhľadom na pribúdajúce žiadosti o integrované povolenie zvýšil v tomto roku na štyroch.

Pracovisko vydalo do konca februára 2005 13 integrovaných povolení, z ktorých 11 nadobudlo právoplatnosť; dve integrované povolenia odstúpilo na ústredie SIŽP vzhľadom na odvolanie sa prevádzkovateľa, v štyroch prípadoch vydalo rozhodnutie o zastavení konania o vydanie integrovaného povolenia z dôvodu späťvzatie žiadosti. Vydalo tiež osem písomných stanovísk k predbežnému prerokovaniu žiadosti pred jej podaním a tri stanoviská pre Ministerstvo životného prostredia SR - odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 127/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov. Pracovníci vysunutého pracoviska sa podieľali taktiež na pripomienkovaní návrhov na zmenu zákona o IPKZ a zmenu odporúčaného vzoru žiadosti o vydanie povolenia prevádzky podľa zákona o IPKZ a manuálu na jeho vyplnenie. Zúčastňovali sa tiež na školeniach a seminároch a vykonávali ďalšiu činnosť.

Skúsenosti vysunutého pracoviska svedčia o tom, že prevádzkovatelia málo využívali možnosť predbežného prerokovania žiadosti pred jej podaním povolujuúcemu orgánu, čo malo vplyv na neúplnosť predložených žiadostí o vydanie povolenia prevádzky podľa zákona o IPKZ.

Väčšina žiadostí, ktoré prevádzkovatelia predkladali v určenom termíne, nebola vypracovaná podľa § 11

zákona o IPKZ a odporúčaného vzoru žiadosti o vydanie povolenia prevádzky podľa zákona o IPKZ a manuálu na jeho vyplnenie, a preto sa museli konania o vydanie povolenia prerušiť a prevádzkovatelia boli vyzývaní na doplnenie podania.

V predkladaných žiadostiach sa najčastejšie vyskytovali tieto najväznejšie nedostatky:

- nesúlad parcelných čísiel na listoch vlastníctva, na kópii katastrálnej mapy a žiadosti,
- chýbali alebo boli neúplné zmluvy s vlastníkmi pozemkov, držiteľmi pozemkov alebo s inými oprávnenými osobami, neboli vysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom,

- neboli vyňaté pozemky z poľnohospodárskeho pôdneho fondu,
- nebol úplný, alebo bol vynechaný, opis miesta prevádzky a niektorých častí prevádzky (opis miest prevádzky, kde vznikajú emisie, opis technológie a techník na prechádzanie alebo obmedzenie emisii),

- chýbalo rozhodnutie, súhlas a povolenie súvisiace s výstavbou prevádzky a s jej činnosťou,
- v mapovom liste lokalizujúcom umiestnenie povolovanej prevádzky v rámci celého závodu a v grafickom znázornení prevádzky a jej okolia neboli uvedené (zakreslené) všetky požadované informácie,

- v stručnom zhrnutí údajov a informácií uvedených v žiadosti na účely zverejnenia žiadosti neboli uvedené podstatné informácie z niektorých bodov žiadosti,
- v návrhu podmienok povolenia chýbali návrhy na zosúladenie vybudovania a činnosti prevádzok so všeobecne záväznými právnymi predpismi,

- rozbor porovnania prevádzky s najlepšou dostupnou technikou nebol v žiadosti vypracovaný podľa prílohy č. 3 k zákonu o IPKZ, kde sú uvedené hľadiská pri určovaní najlepšej dostupnej techniky.

Vpravo prekrývanie a hutnenie uloženého odpadu, vľavo prenosná záchytná sieť proti úletom odpadu do okolia skládky odpadov

Na niektorých skládkach odpadov sa budujú kompostovacie zariadenia

V priebehu povoľovacieho procesu o vydanie integrovaného povolenia podľa zákona o IPKZ príslušné orgány a obce zasielali svoje stanoviská pre väčšinu prevádzok - súhlasné bez pripomienok a aj s pripomienkami. Ich zástupcovia sa zúčastňovali aj na niektorých ústnych pojednávaníach. Zúčastnené osoby a verejnosť pri žiadnom z uskutočnených konaní nepodalí prihlášku a ani sa nevyjadřili k žiadosti. Taktiež žiadna z povolených prevádzok nemala cezhraničný vplyv.

Hlavnou náplňou činnosti vysunutého pracoviska bude naďalej vydávanie integrovaných povolení pre všetky pridelené jestvujúce prevádzky podľa zákona o IPKZ do 30. októbra 2007. Zároveň sa musí priebežne uskutočňovať konanie o vydanie integrovaných povolení pre nové prevádzky a konanie o zmenu už vydaných integrovaných povolení. Tieto zmeny vyplývajú jednak z uložených podmienok v rozhodnutiach na zosúladenie vykonávaných činností v jestvujúcich prevádzkach so všeobecne záväznými právnymi predpismi a aj s novými plánovanými činnosťami v týchto prevádzkach. Už v tomto roku bude neoddeliteľnou súčasťou činnosti aj kontrolná činnosť v prevádzkach, ktoré dostali integrované povolenie v uplynulom období, a pokračovanie vo zvyšovaní odbornej kvalifikácie každého pracovníka individuálnym štúdiom a účasťou na školeniach a seminároch, ako aj odborná spolupráca so zväzmi a orgánmi štátnej správy a ďalšia činnosť podľa pokynu nadriadených orgánov.

Ing. Karol Raffaj
vedúci pracoviska